Lieta Nr. 1A68041919
Lietvedības Nr. 1A-0144-20/19
ECLI:LV:RPPT:2020:0117.1A68041919.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020. gada 17. janvārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese S.Groza,
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/ sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2019. gada 12. septembra lēmumu Nr. /numurs/.

Aprakstošā daļa

2019. gada 25. jūlijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. /numurs/ un ar 2019. gada 21. augusta lēmumu Nr. /numurs/ /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[16] panta piektajai daļai un 149.[4] panta 14.daļai, uzliekot naudas sodu 200 EUR apmērā un atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem.

Šo lēmumu /pers. A/ (turpmāk arī – Sūdzības iesniedzēja) pārsūdzēja un ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. (turpmāk arī – Iestādes) 2019. gada 12. septembra lēmumu Nr. /numurs/ (turpmāk arī – Lēmumu) tas atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka 2019. gada 24. jūlijā plkst. 00.23 (izsaukuma laiks) sastādīts ceļu satiksmes negadījuma (turpmāk arī – CSNg) reģistrēšanas protokolu Nr./numurs/ par to, ka 2019. gada 24. jūlijā plkst. 00.23 (izsaukuma laiks), nenoskaidrots vadītājs pie nenoskaidrotiem apstākļiem vadīja transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis /TL marka/) un pie /adrese/ uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim /TL marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk arī – Transportlīdzeklis /TL marka B/), bojājot to. No negadījuma vietas aizbrauca un novietoja Transportlīdzekli /TL marka/ stāvēšanai /adrese/ otrā pusē. Notikuma vietā veikta abu transportlīdzekļu apskate un fotografēšana, kā arī pieņemts paskaidrojums no Transportlīdzekļa /TL marka B/ īpašnieka.

Lietā noskaidrots, ka minētā ceļu satiksmes negadījuma laikā Transportlīdzekli /TL marka/ vadīja Sūdzības iesniedzēja, kurš sniedza paskaidrojumu un norādīja, ka 2019. gada 23. jūlijā ap plkst. 23.00 viņš vadīja Transportlīdzekli /TL marka/, /adrese/pagalmā. Braucot apkārt namam aizķēra Transportlīdzekli /TL marka B/. Zinot to, ka šī transportlīdzekļa vadītājs dzīvo /adrese/, padomāja, ka no rīta viņu sameklēs un risinās izveidojušos situāciju. Transportlīdzekli /TL marka/ viņš novietoja stāvēšanai pie /adrese/un aizgāja mājās. 2019. gada 24. jūlijā plkst. 06.30 uzrakstīja zīmīti Transportlīdzekļa /TL marka B/ īpašniekam, lai viņš ar viņu sazinās. Savu vainu pārkāpuma izdarīšanā atzīst un lūdz nevērtēt viņa rīcību, kā notikuma vietas atstāšanu.

Lietā konstatēts, ka Sūdzības iesniedzējs kā Transportlīdzekļa /TL marka/ vadītājs neievēroja Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 40., 41. punkta un Ceļu satiksmes likuma 19. panta trešās daļas prasības. Līdz ar to tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. /numurs/ un ar 2019.gada 21.augustā lēmumu Sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4] panta 14. daļā un 149.[16] panta piektajā daļā paredzētu pārkāpumu izdarīšanu, uzliekot naudas sodu 200 EUR apmērā un atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem.

Transportlīdzekļa /TL marka B/ īpašnieks paskaidrojumā norādījis, ka 2019. gada 24. jūlijā ap plkst. 00.15 pienāca pie sava Transportlīdzekļa /TL marka B/, kas bija novietots stāvēšanai pie /adrese/un ieraudzīja, ka transportlīdzeklim ir bojāts kreisās puses aizmugurējais atdurstienis un uz tā palikusi dzeltenā krāsa. Viņš devās apkārt mājai un ieraudzīja Transportlīdzekli /TL marka/ dzeltenā krāsā, kuram labajā pusē bija palikusi sarkana krāsa no Transportlīdzekļa /TL marka B/.

Lietā iegūtie pierādījumi pierāda to, ka lietā apskatāmā ceļu satiksmes negadījuma laikā Transportlīdzekļa /TL marka/ vadītājs uzbrauca stāvošam transportlīdzeklim /TL marka B/, bojājot to, pēc kā pārkāpjot noteikto kārtību, atstāja negadījuma vietu.

No notikuma vietā veiktajiem fotoattēliem secināms, ka transportlīdzekļu /TL marka/ un /TL marka B/ bojājumi iegūti nesen, jo no saskarsmes virsmas noberzti netīrumi, kā arī joprojām ir krāsas bojājumu pēdas, kuras nav apputējušas ar putekļu kārtu vai netīrumiem no brauktuves. Transportlīdzeklim /TL marka/ ir bojāts labās puses aizmugurējais atdurstienis un lukturis, kas ir fiksēts CSNg reģistrēšanas protokolā un fotoattēlos. Savukārt Transportlīdzeklim /TL marka B/ ir bojāts kreisās puses aizmugurējais atdurstienis un lukturis, kas ir fiksēts apskates protokolā un fotoattēlos. Līdz ar to konstatējams, ka konkrētajā gadījumā nepārprotami savietojami abu transportlīdzekļu bojājumi atbilstoši to lokalizācijai.

Lietā iegūtie pierādījumi pierāda to, ka tieši Transportlīdzeklis /TL marka/ un tā vadītājs (Sūdzības iesniedzējs) bija iesaistīts CSNg, kura rezultātā tika bojāts Transportlīdzeklis /TL marka B/. To nenoliedz arī Sūdzības iesniedzējs.

Lietā iegūtie pierādījumi pamato to, ka konkrētajā gadījumā pēc CSNg Sūdzības iesniedzējs kā Transportlīdzekļa /TL marka/ vadītājs nevis nobrauca no sadursmes vietas, nolūkā atbrīvot ceļa brauktuvi, bet nepārprotami atstāja CSNg vietu, policijai par negadījumu nav ziņojis. Līdz ar to viņš pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu 40., 41. un 100. punkta un Ceļu satiksmes likuma 19. panta trešās daļas prasības.

Sūdzības iesniedzējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[4] panta 14. daļā un 149.[16] panta piektajā daļā paredzētu pārkāpumu izdarīšanu.

Piemērojot sodu, tika konstatēts Sūdzības iesniedzēja atbildību pastiprinošs apstāklis atbilstoši minētā kodeksa 34. panta pirmās daļas 2. punktam, proti, gada laikā atkārtoti izdarīts līdzīgs pārkāpums, par kuru persona jau administratīvi sodīta, kā arī atbildību pastiprinošs apstāklis, ka pārkāpumu izdarījusi persona, kura agrāk izdarījusi noziegumu.

Administratīvais sods uzlikts, ievērojot Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 35.panta prasības, proti, administratīvais sods uzlikts tās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu. Šajā gadījumā kā galīgais administratīvais sods ir noteikts minētā kodeksa 149.[16] panta

piektās daļas sankcijas robežās. Uzliktais sods ir samērīgs un atbilst soda mērķim.

Par minēto Lēmumu Sūdzības iesniedzējs iesniedza sūdzību un lūdz atcelt šo Lēmumu.

Sūdzībā norādīts, ka inkriminētajam administratīvajam pārkāpumam piekrīt un savu vainu atzīst, bet nepiekrīt piemērotajam administratīvajam papildsodam – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz sešiem mēnešiem.

Lēmumā attiecībā par piemēroto papildsodu ir norādīts, ka Sūdzības iesniedzējs gada laikā četras reizes ir saukts pie administratīvās atbildības par pārkāpumiem ceļu satiksmē. Piemērotais sods nav maksimālais soda mērs, kāds paredzēts attiecīgajā sankcijā. Iestāde uzlikto sodu uzskata par samērīgu un atbilstošu izdarītajam pārkāpumam.

Lēmumā nav sniegts pamatojums šāda soda piemērošanai. Nav norādīts neviens apstāklis, kas būtu par pamatu secinājumam, ka Sūdzības iesniedzēja m par izdarīto administratīvo pārkāpumu būtu piemērojams papildsods. Sūdzības iesniedzēja norādītie argumenti Lēmumā nav vērtēti. Lēmumā vispār netika vērtēts piemērotais sods atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32. panta prasībām.

Sūdzības iesniedzējs jau iepriekš norādīja, ka viņš strādā par taksometra vadītāju un tas ir viņa vienīgais iztikas avots. Līdz ar to, ja Sūdzības iesniedzējam tiks atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, viņš paliks bez darba un iztikas līdzekļiem. Turklāt viņa apgādībā ir divi bērni, kuri turpina mācības vispārējā izglītības iestādē. Sūdzības iesniedzēja ienākumi ir tikai 500 EUR mēnesī.

Piemērojot administratīvo sodu, ir jāņem vērā ne tikai Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34. panta pirmās daļas nosacījumi par atbildību pastiprinošiem apstākļiem, bet ir jāvērtē arī minētā kodeksa 33. panta otrajā daļā noteiktie kritēriji, tostarp jāvērtē, ka atbildību par pārkāpumiem ceļu satiksmē mīkstina apstākļi, kas samazina konkrētā pārkāpuma iespējamo apdraudējumu satiksmes drošībai, — diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi, kā arī jāvērtē pārkāpēja personiski vai ģimenes apstākļi.

Ar administratīvo pārkāpumu nav nodarīts būtisks kaitējums personas mantai, nav nodarīti arī miesas bojājumi, vai kādi citi būtiski personu tiesību aizskārumi.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka papildsoda piemērošana, ņemot vērā to, ka, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības, viņam ir liegtas tiesības uz darbu un iztikas līdzekļu iegūšanu un savas ģimenes uzturēšanu, ir nesamērīga ar administratīvā pārkāpuma raksturu.

Samērīguma princips prasa ievērot saprātīgu līdzsvaru starp sabiedrības un personas interesēm, ja publiskā vara ierobežo personas tiesības un likumiskās intereses. Lai konstatētu, vai samērīguma princips ir ievērots, jānoskaidro, vai likumdevēja izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, vai nav saudzējošāku līdzekļu šā mērķa sasniegšanai un vai ierobežojošā rīcība ir atbilstoša jeb proporcionāla *(skat. Satversmes tiesas 2006. gada 23. novembra sprieduma lietā Nr. 2006-03-0106 27. punktu).*

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka, izvērtējot viņa personību, pārkāpuma raksturu, radītās sekas, lietā nav iestājušies tādi priekšnosacījumi, kas ir objektīvs pamats papildsoda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanai uz sešiem mēnešiem piemērošanai, jo jau ar naudas sodu tiek sasniegts soda mērķis.

Lietā konstatēts, tad cietušajam Transportlīdzeklim /TL marka B/ negadījuma rezultātā tika bojāts tikai kreisās puses aizmugurējais atdurstienis un lukturis, kas neliedz transportlīdzeklim turpināt kustību un piedalīties ceļu satiksmē.

Sūdzības iesniedzējs lietā ir sniedzis paskaidrojumu par notikušo un atzinis savu vainu, tāpēc lietā nepamatoti nav piemērots vainu mīkstinošs apstāklis, kas ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.panta pirmās daļas 1. punktā.

Lietā konstatējams, ka pēc negadījuma Sūdzības iesniedzējs savu transportlīdzekli novietoja turpat blakus notikuma vietai.

Papildus tam, ir jāņem vērā arī notikuma apstākļi, ka Sūdzības iesniedzējs nebija izvairījies no atbildības par notikušo, bet bija sniedzis ziņas par sevi Transportlīdzekļa /TL marka B/ īpašniekam. Sūdzības iesniedzējs nebija slēpies no Valsts policijas un jau nākamajā dienā pēc notikuma pats labprātīgi ieradās Valsts policijā, kur viņam tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Minētie apstākļi ir atzīstami par vainu mīkstinošiem apstākļiem, kas ir jāņem vērā, piemērojot administratīvo sodu.

Līdz ar to piemērotais administratīvais sods daļā par papildsodu ir neobjektīvs un nesamērīgs.

Papildus norādāms, ka Sūdzības iesniedzējam ir piemērots sods, kas ir līdzīgs par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu no 51 kilometra stundā līdz 60 kilometriem stundā ar vieglo automašīnu apdzīvotā vietā vai dzīvojamā zonā. Šāds pārkāpums daudz būtiskāk pārkāpj ceļu satiksmes drošību, taču likumdevējs ir noteicis, ka par šādu pārkāpumu ir piemērojams papildsods transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana uz sešiem mēnešiem.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka lietā konstatētais administratīvais pārkāpums un atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana par 51 kilometriem stundā nav samērojami pārkāpumi, līdz ar to viņam ir nepamatoti piemērots papildsods.

Turklāt ir norādāms, ka vairākos tiesu spriedumos par šādu administratīvo pārkāpumu līdzīgos apstākļos pārkāpējam netika piemērots papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana *(skat., piemēram, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2018. gada 26. jūnija spriedumu lietā Nr. 1A29002418, 2018. gada 25. jūnija spriedumu lietā Nr. 1A29001218, 2017. gada 16. februāra spriedumu lietā Nr. 129100816, 2016. gada 27. oktobra spriedumu lietā Nr. 129098615).* No Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesnese s 2019. gada 7. maija sprieduma lietā Nr. 1A68012019 izriet, ka minimālais naudas sods 70 EUR apmērā tika piemērots personai, kura bija atstājusi ceļu satiksmes negadījuma vietu, tomēr savu vainu administratīvajā pārkāpumā nebija atzinusi. Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2018. gada 29. martā taisīto spriedumu lietā Nr. 1A68002618, kurā personai, kurai tika konstatēti vairāki atbildību pastiprinošie apstākļi, papildsods tika piemērots atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana tikai uz trīs mēnešiem.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments 2015. gada 6. novembra spriedumā lietā Nr.A420446512 SKA-482/2015 ir norādījis, ka, ievērojot tiesiskās vienlīdzības principu un tiesības uz taisnīgu tiesu, tiesai būtu jāpieliek pūles, lai līdzīgi gadījumi (vai, vēl jo vairāk, identiski gadījumi) tiktu izlemti līdzīgi, jo procesa dalībniekiem ir tiesības sagaidīt un paļauties, ka tie tiesā saņems vienādu taisnību visos līdzīgos gadījumos. Pareizi pielietotai juridiskajai metodoloģijai vajadzētu līdz minimumam samazināt procesa dalībniekiem grūti izskaidrojamu atšķirīgu rezultātu rašanos, pat ja, kā rāda tiesu prakse, šādi gadījumi nav izslēgti nevienā, ari kasācijas tiesas instancē. Gadījumā, ja tiesa, kas izskata agrāk izspriestai lietai līdzīgu lietu, nonāk pie citiem secinājumiem, tiesiskās vienlīdzības princips prasa, lai tiesa katrā ziņā tiesas spriedumā ietvertu apsvērumus, kādēļ rezultāts šajā lietā ir atšķirīgs.

Ņemot vērā minētos apstākļus un argumentus, Sūdzības iesniedzējs lūdz grozīt Lēmumu daļā par sodu un atcelt papildsodu – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz sešiem mēnešiem.

Lietā atrodas sekojoši dokumenti/pierādījumi: administratīvā pārkāpuma protokols, ceļu satiksmes negadījuma reģistrācijas protokols, fotoattēli, iesniegums, rakstveida paskaidrojumi, izdrukas no reģistriem, izdrukas no Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk – CSDD) reģistra, informatīva rakstura materiāli (paziņojumi).

Motīvu daļa

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, secināms, ka ir Lēmums ir grozāms daļā par piemērotā papildsoda mēru.

2019. gada 25. jūlijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. /numurs/ un ar 2019. gada 21. augusta lēmumu Nr. /numurs/ Sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{16} panta piektajai daļai un 149.^{4} panta 14.

daļai, uzliekot naudas sodu 200 EUR apmērā un atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem.

Ar Iestādes 2019. gada 12. septembra lēmumu Nr. /numurs/ šis lēmums atstāts negrozīts.

Lietā konstatēts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā Sūdzības iesniedzējs, vadot Transportlīdzekli /TL marka/, nepārliecinājās par kustības drošību un, apbraucot stāvēšanai novietotu Transportlīdzekli /TL marka B/, uzbrauca tam, to bojājot, un pēc tam, pārkāpjot noteiktu kārtību, atstāja negadījuma vietu.

Līdz ar to konstatēts, ka Sūdzības iesniedzēja neievēroja Ceļu satiksmes noteikumu 40., 41. punkta un Ceļu satiksmes likuma 19. panta trešās daļas prasības.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.$^{1\,3}$ panta trešajai daļai tiesa pievienojas Lēmumā norādītajiem apstākļiem par administratīvo pārkāpumu konstatēšanu.

Iestāde, pieņemot Lēmumu, ir izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un Lēmumā norādījusi pārkāpuma faktiskos apstākļus un argumentus (motivāciju), kas to pamato. Iestāde ir izvērtējusi pierādījumus atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. un 244.panta prasībām. Lietā iegūtie pierādījumi ir pietiekami, pieļaujami un ticami pierādījumi, kas kopumā pierāda Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{16} panta piektajā daļā un 149.^{4}panta 14. daļā paredzētu pārkāpumu esamību.

Sūdzības iesniedzējs neapstrīd lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu faktu, bet nepiekrīt tam, ka viņam ir piemērots papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana un lūdz to atcelt, jo viņa nodarbošanās (taksometra vadītājs) ir saistīta ar transportlīdzekļa izmantošanu, viņam ir nelieli ienākumi, apgādībā divi bērni. Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pats ieradās policijā, nekur nav slēpies. Negadījumā iesaistītajam Transportlīdzeklim /TL marka B/ nav rādīti būtiski bojājumi, nav cietušo personu. Turklāt viņš vainu atzīst, ir sniedzis paskaidrojumus. Norāda, ka praksē situācijās, kad konstatēti līdzīgi pārkāpumi, pārkāpējiem tiek piemērots mazāk bargs sods, tostarp nepiemērojot transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu. Tātad ir jāievēro vienlīdzīga soda piemērošanas kritēriji un samērīguma princips, nosakot un piemērojot sodu.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32. pantam, nosakot sodu, tiek vērtēts gan pārkāpuma raksturs, gan pārkāpēja personība un atbildību ietekmējošie apstākļi.

Administratīvais sods ietver sevī leģitīmus mērķus tā piemērošanā, proti, mērķi, kas tieši vērsts uz pārkāpēju – ieaudzināt apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību, kā arī mērķi aizsargāt valsts un sabiedrības intereses, personiskās tiesības un brīvības, kā arī nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus (sk. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1. pantu).

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 35. pantu Sūdzības iesniedzējam par lietā konstatētajiem pārkāpumiem ir piemērots naudas sods 200 EUR apmērā, kas noteikts smagākā pārkāpuma (minētā kodeksa 149.^{16} panta piektā daļa) soda sankcijas robežās, kā arī piemērots papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana uz sešiem mēnešiem.

Sodu nosaka, ievērojot minētā kodeksa 32. pantā noteiktos kritērijus un soda sankcijas robežas. Šo kritēriju izvērtēšanai jābūt līdzsvarotai (samērīguma princips) un individualizētai (soda individualizācijas princips), lai noteiktu pārkāpējam sodu atbilstoši tā piemērošanas mērķim.

Administratīvā soda mērķis par lietā konstatētiem pārkāpumiem ir vērsts uz to, lai noteiktu personas disciplīnu normatīvo aktu ievērošanā.

Ņemot vērā lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu raksturu un izdarīšanas apstākļus, secināms, ka naudas sods un tā apmērs 200 EUR ir piemērots pamatoti, tas ir samērīgs, proti, proporcionāls pārkāpumu raksturam un izdarīšanas apstākļiem, un atbilst soda mērķim.

Lietā konstatētais pārkāpums – ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana, pārkāpjot noteiktu kārtību – ir izdarīts lielpilsētā, daudzdzīvokļu mājas pagalmā, kur ir paaugstināta satiksmes intensitāte un ir paaugstināts ceļu satiksmes dalībnieku, tostarp transportlīdzekļu blīvums.

Tādējādi konkrētais administratīvais pārkāpums, kas saistīts ar transportlīdzekļa vadītāja normatīvajos aktos noteikto pienākumu neizpildi, paaugstina drošas ceļu satiksmes apdraudējuma riskus, jo lietā konstatētā pārkāpuma vieta atrodas daudzdzīvokļu mājas pagalmā, kur ir paaugstināts transportlīdzekļu blīvums un paaugstināta to kustības intensitāte.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{1\,6}$ pantā ietvertie pārkāpumi attiecas uz transportlīdzekļa vadītāju pārkāpumiem īpašos gadījumos.

Izvērtējot konkrētā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un tā raksturu, konstatējams, ka par ceļu satiksmes negadījuma faktu policiju informēja otra negadījumā iesaistītā Transportlīdzekļa /TL marka B/ īpašnieks (vadītājs), kurš paskaidrojumos norādījis, ka, konstatējot Transportlīdzekļa /TL marka B/ bojājumus, viņš apstaigāja tuvāko apkārtni un atrada taksometru – Transportlīdzekli /TL marka/, kam bija bojājumi labajā pusē ar sarkanu krāsu kāda ir viņa transportlīdzeklim.

Lietā nav konstatējamas ziņas, ka uzreiz pēc ceļu satiksmes negadījuma Sūdzības iesniedzējs būtu veicis darbības, lai fiksētu negadījumu un transportlīdzekļa iesaisti tajā, bet gan pretēji – bija devies uz mājām.

Līdz ar to, kā izriet no ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola, uz vietas nevarēja noskaidrot Sūdzības iesniedzēja transportlīdzekļa vadīšanas apstākļus (policijas darbinieki uz vietas nevarēja noskaidrot Sūdzības iesniedzēja rīcības faktiskos apstākļus).

Ņemot vērā šos apstākļus, Sūdzības iesniedzējam par lietā konstatētajiem pārkāpumiem pamatoti ir piemērots naudas sods 200 EUR apmērā un noteikts papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana.

Kaut administratīvās lietvedības laikā Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka savu vainu pārkāpumu izdarīšanā atzīst, tomēr vainas atzīšana pati par sevi neveido Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto atbildību mīkstinošu apstākli, kas noteic vainīgā vaļsirdīgu izdarītā nožēlu.

Apstāklis, ka pārkāpējs atzīst savu vainu pārkāpuma izdarīšanā, tiek vērtēts atbilstoši minētā kodeksa 32. pantā ietvertajiem soda uzlikšanai vispārīgajiem noteikumiem.

Par personas izpratni par pārkāpuma izdarīšanu un pilnīgu tā nožēlu liecina personas (pārkāpēja) subjektīvā attieksme pret izdarīto.

Konkrētajā gadījumā Sūdzības iesniedzēja nostāja, mēģinot sūdzībā salīdzināt lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu bīstamības/smaguma pakāpi ar citiem pārkāpumiem, tostarp pārkāpumiem, kas saistīti ar braukšanas ātruma pārsniegšanu, neliecina par personas pilnīgu un vaļsirdīgu izpratni par izdarītajiem pārkāpumiem.

Katram no ceļu satiksmē izdarītiem pārkāpumiem ir noteikta konkrēta atbildība, ņemot vērā gan pārkāpuma būtību, gan apsvērumus soda mērķa sasniegšanai. Soda mērķis tver arī preventīvu funkciju, lai disciplinētu transportlīdzekļa vadītāju un nodrošinātu normatīvo aktu prasībām atbilstošu tālāku uzvedību.

Lietā konstatētie administratīvie pārkāpumi nav vērtējami kā maznozīmīgi vai nebūtiski, jo tie skar citas personas (ceļu satiksmes dalībnieka) intereses (negadījumā tika bojāta citas personas manta – Transportlīdzeklis /TL marka B/), kā arī liecina par Sūdzības iesniedzēja kā transportlīdzekļa vadītāja uzvedību noteiktos apstākļos, kad nepieciešams izpildīt normatīvajos aktos noteiktas prasības/pienākumus.

Ņemot vērā šos apstākļus, lietā nav konstatējami Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33. pantā noteiktie atbildību mīkstinoši apstākļi.

Lēmumā ir pamatoti konstatēts, ka Sūdzības iesniedzējs iepriekš gada laikā ir bijis administratīvi sodīts par pārkāpumiem ceļu satiksmē, proti, no Sodu reģistra izdrukas izriet, ka Sūdzības iesniedzējs 2018. gada 28. novembrī u n 2019. gada 10. jūlijā ir administratīvi sodīts par Latvijas

Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[10] panta piektās daļas 12. punktā paredzēta pārkāpuma izdarīšanu (apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana), 2018. gada 25. septembrī administratīvi sodīts par minētā kodeksa 149.[8] panta 16. daļā paredzēta pārkāpuma izdarīšanu (par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu), 2019. gada 3. februārī administratīvi sodīts par minētā kodeksa 149.[4] panta ceturtajā daļā paredzēta pārkāpuma izdarīšanu (par transportlīdzekļa vadīšanu, ja ir spēkā transportlīdzekļa vadīšanas aizliegums).

Līdz ar to lietā ir pamatoti konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34. panta pirmās daļas 2. punktam.

Ņemot vērā minētos apstākļus, kā arī vērtējot lietā iegūtās ziņas un izdarīto administratīvo pārkāpumu raksturu kopumā, secināms, ka papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana ir piemērots pamatoti.

Papildsoda piemērošana ir vērsta uz soda leģitīmā mērķa sasniegšanu, tostarp, lai veidotu pārkāpēja apzinīgu turpmāku izpratni par ceļu satiksmi reglamentējošu normatīvo aktu ievērošanu.

Vērtējot papildsoda piemērošanu, konstatējams, ka ir samērīgi un pieļaujami grozīt piemērotā papildsoda mēru un noteikt transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz trim mēnešiem.

No sūdzībā norādītā izriet, ka Sūdzības iesniedzējs vainu atzīst, kas norāda, ka, samazinot papildsoda termiņu, tiks sasniegts soda mērķis, lai turpmāk netiktu pieļauti šādi vai līdzīgi pārkāpumi.

Nosakot papildsodu, tiek vērtēti gan pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, gan Sūdzības iesniedzēju raksturojošās ziņas, tostarp ziņas, kas norāda, ka viņš ir sociāli integrēta persona, ir nodarbināts, apgādībā divi bērni, savu vainu pārkāpumu izdarīšanā atzīst, kas prezumē turpmāku izpratni par ceļu satiksmi reglamentējošu normatīvo aktu prasību ievērošanu.

Konkrētajā gadījumā attiecībā par papildsoda mēru ir pieļaujami to samazināt, nosakot transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz trim mēnešiem, lai sasniegtu samērīgi proporcionālu līdzsvaru starp pārkāpumu un pārkāpēju raksturojošām ziņām, un panāktu taisnīgu tiesisko attiecību noregulējumu.

Konkrētajā gadījumā uzliktais sods – naudas sods 200 EUR apmērā un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana uz diviem gadiem – ir taisnīgs un samērīgs sods, lai sasniegtu soda mērķi un panāktu to, lai pārkāpējs turpmāk neizdarītu līdzīgus pārkāpumus.

Attiecībā par sūdzībā ietverto norādi par vienlīdzīga soda piemērošanu par līdzīgiem pārkāpumiem, norādot, ka līdzīgos gadījumos pārkāpējiem nav ticis piemērots papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana, norādāms, ka, vērtējot administratīvā soda piemērošanas veidu un mēru, minētais princips kā vispārējs tiesību piemērošanas princips tiek ievērots. Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1., 32., 244. panta regulējumam sodam ir individuāls raksturs. Sods tiek piemērots konkrētai personai (pārkāpējam), izvērtējot konkrēta notikuma (pārkāpuma) apstākļus un tā ietekmi uz ceļu satiksmes apdraudējuma riskiem, kā arī izvērtējot konkrēta pārkāpēja personību raksturojošās ziņas un turpmākas uzvedības riskus, lai ar piemēroto sodu sasniegtu tā mērķi, kas pilda gan sodošu, gan preventīvu funkciju.

Kaut arī Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[16] panta piektajā daļā ietvertais pārkāpums veido vienotu tā kvalificējošo pazīmju kopumu līdzīgās situācijās, tomēr, nosakot sodu, tiek vērtēti individuāli apstākļi, kas attiecas uz pārkāpuma izdarīšanas apstākļiem un pārkāpēju raksturojošām ziņām.

Konkrētajā gadījumā naudas soda un papildsoda piemērošana ir pamatota un sasniedza soda mērķi. Savukārt attiecībā par papildsoda mēru ir pieļaujami to samazināt, nosakot transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu soda sankcijas minimālā apmērā – uz trim mēnešiem, lai sasniegtu samērīgi proporcionālu līdzsvaru starp pārkāpumu un pārkāpēju raksturojošām ziņām un panāktu taisnīgu noregulējumu, tostarp preventīvi novēršot to, lai persona turpmāk neizdarītu līdzīga rakstura pārkāpumus.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 4.punktu, 289.[13] pantu, tiesa

nosprieda

grozīt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2019. gada 12. septembra lēmumu Nr. /numurs/(2019. gada 21. augusta lēmums Nr./numurs/) daļā par administratīvo sodu un noteikt, ka /pers. A/, personas kods /personas kods/, par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa149.[16] panta piektajā daļā un 149.[4]panta 14. daļā izdarītajiem pārkāpumiem atbilstoši minēta kodeksa 35. panta otro daļu uzliekams naudas sods 200 EUR, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz trim mēnešiem.

Pārējā daļā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2019. gada 12. septembra lēmumu Nr. /numurs/ atstāt negrozītu.

Spriedums pieejams 2020. gada 17. janvārī.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese S.Groza